

NÛBIHAR AKADEMÎ

Kovara Akademîk a Xebatên Kurdî ya Navneteweyî
International Peer-reviewed Journal of Kurdish Studies

Biha 100 ₪ - The cost 100 ₪

Jimar/Issue 21 • Hezîran/June • 2024

Plansaziya Zimên di Xebatên Enstîtuya Kurdî ya Stenbolê de
ŞÛKRAN COŞKUN

Elîfname di Edebiyata Kurdî (Kurmançî) ya Klasîk de
NUMAN YURT

Mîrektiya Kêsanê
HANÎFÎ TAŞKIN

Literary Education and Wisdom Literature in Madrasa Curriculum
SERDAR ŞENGÛL

Qehwexane û Rewşenbîr: Tesîra Qehwexaneyên Kurdan ên Stenbolê
li ser Geşedana Neteweperwerîya Kurdî
ÖMER FIRAT BAVLÎ

DOSYA:

EDEBÎYATA SORANÎ DI SEDSALA XX'EM DA

Edîtorê Dosyayê: Hemin Omar Ahmad

انعكاس مضامين قلندری در اشعار صافی هیرانی

JIHAD SHUKRÎ RASHEED

زمان و ئەزمونی موفتی پینجۆینی (1881-1952) لەنێو رەهەندی روژننیدا

PAKHSAN SABIR HAMAD

**NÛBIHAR
AKADEMÎ**

Kovara Akademîk a Xebatên Kurdî ya Navneteweyî
International Peer-reviewed Journal of Kurdish Studies

Jimar/Issue 21 • Hezîran/June • 2024

Kovara Akademîk a Xebatên Kurdî ya Navneteweyî
International Peer-reviewed Journal of Kurdish Studies

Li Ser Navê Pak Ajansê Xwedyê Kovarê û Berpîrsê Karên Nivîsê
On Behalf of Pak Agency the Owner of Journal and Responsible Editor
Pak Ajans Yayıncılık Ltd. Şti. adına Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Süleyman Çevik

Berpîrsê Karên Nivîsê / Responsible Editor
Hayrullah Acar / Prof. Dr, Mardin Artuklu University, Türkiye

Seredîtor / Editor in Chief
Abdurrahman Adak / Prof. Dr, Mardin Artuklu University, Türkiye

Çîgirê Edîtorî / Assist. Editor
Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Navnîşan/Address
Pak Ajans Yay. Tur. ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Zeyrek Mah. Serdap Sk. No: 26/3 Fatih/İstanbul
Tel & Faks: 0212 519 00 09
www.nubiharakademi.com
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/nubihar>
E-mail: nubiharakademi@gmail.com

Yayın Sertifika No: 51437
Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın.
ISSN: 2147-883X

Çap / Printed By
Meteksan Matbaacılık ve Teknik San. Tic. Aş.
Beytepe Köy Yolu No: 3 06800
Bilkent-Çankaya / Ankara
Matbaa Sertifika No: 46519

Kovara Nûbihar Akademîyê ji aliyê van îndeksan ve tê naskirin:
The Journal of Nûbihar Akademî is accepted by these indexes:

Nûbihar Akademî kovareke bihekem, akademîk û navneteweyî ye. Di demsalên bihar û payîzê de salê du caran tê weşandin. / Nûbihar Akademî is an international peer-reviewed academic journal. It is published biannually in spring and autumn.

Sereditor / Editor in Chief

Abdurrahman Adak / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Cigirê Edîtorî / Assist. Editor

Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Lijneya Weşanê / Editorial Board

Tahirhan Aydın / Prof. Dr., Dicle University, Türkiye

Hayrullah Acar / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Metin Yüksel / Prof. Dr., Hacettepe University, Türkiye

Bakhtiar Sadjadi / Doç. Dr. Kurdistan University, Iran

İbrahim Bor / Doç. Dr., Hakkari University, Türkiye

Osman Aslanoğlu / Doç. Dr., Dicle University, Türkiye

Farangis Ghaderi / Dr., Exeter University, England

Esmail Shams / Dr., Allameh Tabataba'i University, Iran

Edîtorên Qadê / Field Editors**Ziman / Language**

Tahirhan Aydın / Prof. Dr., Dicle University, Türkiye

Nurettin Beltekin / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Songül Gündoğdu Yücel / Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Ayhan Yıldız / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Edebîyat / Literature

Ayhan Tek / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Zülküf Ergün / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Ahmet Gemi / Doç. Dr., Dicle University, Türkiye

Kenan Subaşı / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Hemin Omar Ahmad / Dr., Soran University, Iraq

Zanistên Cîvaki / Social Sciences

Metin Yüksel / Prof. Dr., Hacettepe University, Türkiye

İbrahim Bor / Doç. Dr., Hakkari University, Türkiye

Shahab Vali / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Edîtorê Pirtûkan / Book Review Editor

M. Emin Purçak / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Edîtorê Etîkê / Ethic Editor

Ayhan Tek / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Edîtorê Mîzanpajê / Design Editor

Leyla Kaplan / Lecturer, Mardin Artuklu University, Türkiye

Edîtorê Malperê / Webpage Editor

Osman Aslanoğlu / Doç. Dr., Dicle University, Türkiye

Edîtorê Medyaya Cîvaki / Social Media Editor

Kenan Subaşı / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Edîtorê İndeksê / Index Editor

Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

**Edîtorên Ziman û Pêdaçûnê / Language and Redaction
Kurdî (Kurmançî) / Kurdish (Kurmanji)**

Zülküf Ergün / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye
Ayhan Yıldız / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Kurdî (Sorani) / Kurdish (Sorani)

Hemin Omar Ahmad / Dr., Soran University, Iraq

Kurdî (Zazakî) / Kurdish (Zazaki)

Nurettin Beltekin / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Kurdî (Gorani) / Kurdish (Gorani)

Esmail Shams / Dr., Allameh Tabataba'î University, Iran

Îngilîzî / English

Songül Gündoğdu Yücel / Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Tirkî / Turkish

M. Emin Purçak / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Farsî / Persian

Shahab Vali / Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Erebî / Arabic

Ahmet Gemi / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Lijneya Şêwrê / Advisory Board

Abbas Vali / Prof. Dr., Independent Researcher, England

Abdulahdi Timurtaş / Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Türkiye

Abdullah Kıran / Prof. Dr., Muş Alparslan University, Türkiye

Abdulwahab Khalid Musa / Prof. Dr., Nawroz University, Iraq

Hamit Bozarslan / Prof. Dr., École des Hautes Études en Sciences Sociales, France

Jalile Jalil / Prof. Dr., The Institute for Kurdology, Wien, Austria

M. Edip Çağmar / Prof. Dr., Dicle University, Türkiye

M. Zahir Ertekin / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Türkiye

Martin Van Bruinessen / Prof. Dr., University Utrechtê, Holland

Mesut Yeğen / Prof. Dr., Independent Researcher, Türkiye

Michiel Leezenberg / Prof. Dr., Amsterdam University, Holland

Philip G. Kreyenbroek / Prof. Dr., Georg-August University, Germany

Salih Akın / Prof. Dr., Rouen University, France

NAVEROK / CONTENTS

JI EDÎTORÎ/EDITORIAL.....07-09

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Plansaziya Zimên di Xebatên Enstîtuya Kurdî ya Stenbolê de
Language Planning in the Works of The Kurdish Institute of Istanbul
Şûkran COŞKUN 11-33

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Elifname di Edebiyata Kurdî (Kurmancî) ya Klasîk de
Alifname in Classical Kurdish (Kurmanji) Literature
Numan YURT 35-62

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Mîrekiya Kêsanê
The Emirate of Kesan
Hanifi TAŞKIN 63-90

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Literary Education and Wisdom Literature in Madrasa Curriculum
Perwerdeya Edebîyatê û Edebiyata Îrfanî di Mufredata Medreseyê de
Serdar ŞENGÛL 91-102

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Qehwexane û Rewşenbîr: Tesîra Qehwexaneyên Kurdan ên
Stenbolê li ser Geşedana Neteweperwerîya Kurdî
Coffehouses and Intellectuals: The Impact of Istanbul Kurdish
Coffehouses on the Development of Kurdish Nationalism
Ömer Fırat BAVLÎ 103-122

DOSYA:
EDEBÎYATA SORANÎ DI SEDSALA XX'EM DA

Gotara Lêkolînî / Researc Article

Pêşekî

Doç. Dr. Hemin Omar Ahmad (Edîtorê Dosyayê)..... 125

Gotara Lêkolînî / Researc Article

انعكاس مضامين قلندری در اشعار صافی هیرانی

Analîza Temayên Qelenderî di Helbestên Safî Hîranî de

Jihad Shukri Rasheed127-144

Gotara Lêkolînî / Researc Article

زمان و نەزموونی موختی پینجونی (1881-1952) لەنێو پەڕههەندی رۆشنبیرییدا

Language and Experience of Mufti Penjweni

(1881-1952) in The Cultural Dimension

Pakhshan Sabir Hamad145-166